

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI EKOLOGIYA, ATROF-MUHITNI
MUHOFAZA QILISH VA IQLIM O‘ZGARISHI VAZIRLIGI
DAVLAT EKOLOGIK EKSPERTIZASI MARKAZI
TOSHKENT VILOYATI FILIALI**

Manzil: Nurafshon shahar, Birlik MFY, Toshkent yo‘li ko‘chasi 32-uy. Tel: +998
55-900-07-70 (#1024)

**DAVLAT EKOLOGIK EKSPERTIZASI
XULOSASI**

TARTIB RAQAM 01-02/11-9118

HUJJAT TURI Atrof-muhitga ta'sir to'g'risidagi ariza loyihasi

Davlat ekologik ekspertizasi buyurtmachisi: MAKON RESIDENCE MCHJga berildi.

STIR: 311651822

Obyekt nomi: Toshkent viloyati Zangiota tumani, "Axmad Yassaviy" MFY hududidagi sobiq issiqxona o'rnida, "MAKON RESIDENCE" MChJ tomonidan birinchi qavatida savdo maishiy xizmat ko'rsatish shahobchalari va yer to'lasida avtoturargox, qolgan qavatlarida turar-joy bo'lgan ko'p qavatli uy-joy binolari qurilishining "Atrof-muhitga ta'sir to'g'risidagi bayonot" (AMTTB) loyihasi.

Loyihalarini ishlab chiquvchi nomi: "ECO INVEST SYSTEMS" XUSUSIY KORXONA

STIR: 303320873

Davlat ekologik ekspertizasi mas'ul eksperti: ISMAILOV ZUXRIDDIN

MIRZAMAXMUTOVICH

O'tkazilgan davlat ekologik ekspertizasi natijasi: **Ijobiy xulosa**

Davlat ekologik ekspertizasi xulosasi: **Ilovasiz huquqiy hujjat hisoblanmaydi**

Berilgan sana: 14.08.2025

Amal qilish muddati: 14.08.2028

*Ekologik ekspertiza obyektining ekologik talablarga muvofiqligi, joylashuv nuqtalari koordinatalari, atrof-muhitni muhofaza qilish chora-tadbirlari, bajarilishi shart bo'lgan talablar va boshqalar to'g'risida ilovada keltirilgan O'zbekiston Respublikasi ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi vazirligining Davlat ekologik ekspertiza markazi va filiallarining ekspert xulosasi ushbu davlat ekologik ekspertizasi xulosasining **ajralmas qismi hamda unda belgilangan talablar bajarilishi shart hisoblanadi.***

***Izoh:** Buyurtmachi tomonidan davlat ekologik ekspertizasi xulosasida nazarda tutilgan ekologik talablarga rioya etilmaganda, davlat ekologik ekspertizasi xulosasi qonunchilikda belgilangan tartibda bekor qilinadi.*

Direktor

A.Xolmurodov

Davlat ekologik ekspertizasi natijalari bo'yicha Ekspert xulosasi talablari

“MAKON RESIDENCE” MChJ quyidagilarni ta'minlashi lozim:

- mazkur ob'ektni ushbu tanlangan yer maydoniga joylashtirishda, uning atrofidan o'tgan muxandislik (gaz, yo'l, suv, elektr, aloqa va boshqalar) tarmoqlarining muhofaza mintaqalarini saqlashi;

- chiqindilarning xavfsiz shart-sharoitda to'planishi, saqlash maydonida ekologik normadan oshiq joylashtirilmasligi, o'z vaqtida utilizatsiya qilinishini doimiy nazoratda tutish;

- qayta tiklanadigan energiya manbalarini va resurs tejamkor texnologiya va uskunalardan foydalanish;

- yer osti va yer usti suvlarini ifloslanishdan himoya qilish uchun o'rani sanitar muhofaza zonasini saqlagan holda, ochiq suv havzalaridan maksimal uzoqlikda joylashini ta'minlash hamda yer to'la (kotlovan) qazishdan oldin gidrogeologiya mutaxassislarining xulosalarini olishi zarur;

- sanitar tozalash bo'yicha ixtisoslashtirilgan korxonalar bilan tuzilgan shartnomaga binoan maishiy chiqindilarning o'z vaqtida olib ketilishini ta'minlash;

Toza texnologiyalardan samarali foydalanishda yelektr yenergiyasini imkon qadar tejevchi va obyekt faoliyati jarayonida atrof-muhitga salbiy ta'sir ko'rsatmaydigan yenergiya tejevchi muqobil yenergiyalardan foydalanishda quyosh panelli batareyalari o'rnatilishini ta'minlash (O'z.Res. Prezidentining 2023-yil 16-fevraldagi PQ-57-son qarori);

- chiqindilar miqdorini kamaytirishga qaratilgan chora-tadbirlarni ishlab chiqish va amalda tadbir etish;

- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 28.01.2021 yildagi 40-sonli “Qurilish chiqindilari bilan bog'liq ishlarni amalga oshirish tartibini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi nizom talablariga amal qilish, shu bilan birga O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 02.10.2018 yildagi 787-sonli “Maishiy chiqindilar bilan bog'liq ishlarni amalga oshirish sohasidagi ishlar samaradorligini yanada oshirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi nizomga muvofiq tasdiqlangan “Sanitariya jihatidan tozalash infratuzilmasi ob'ektlarini joylashtirish va ulardan foydalanish hamda maishiy

chiqindilar bilan bog‘liq ishlarni amalga oshirish qoidalari”ga asosan ishlarni tashkil etish;

Qurilish chiqindilari mustaqil ravishda to‘liq utilizatsiya qilinishini, qayta ishlanishini yoki takroriy foydalanilishini ta‘minlash imkoniyatiga yega bo‘lmagan chiqindi chiqaruvchilar qurilish chiqindilarini topshirish (berish) yoki realizatsiya qilish yuzasidan mazkur chiqindilarni to‘plash, tashish, utilizatsiya qilish va (yoki) qayta ishlash bilan shug‘ullanuvchi yuridik shaxslar yoki yakka tartibdagi tadbirkorlar, yoxud bunday chiqindilarni joylashtirish uchun maxsus ajratilgan obyektlar (qurilish yoki maishiy chiqindilar poligonlari)ga yega bo‘lgan yuridik shaxs bilan tuzilgan shartnoma tuzilishi va shartnoma nusxasi viloyat Yekologiya, atrof muhitni himnufofaza qilish va iqlim o‘zgarishi boshqarmasiga taqdim yetilishi ta‘minlansin (O‘z.Res. Prezidentning 2023-yil 31-maydagi PQ 171-son qarori, Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 28 yanvardagi 40-son qarori);

- kotlavan qazishda hosil bo‘ladigan, tuproq va toshlarni sotmaslik, ularni tegishli shartnomalar asosida qurilish chiqindilarini qabul qiluvchi maxsus poligonlarga topshirilishi shart.

-oqava suvlarini kanalizatsiya tarmog‘iga tashlaganligi sababli KEN ishlab chiqishi va unga tegishli tashkilotlardan ruxsatnomalar olishi;

Ob’ektni tashkil etishda o‘simlik dunyosiga zararli ta’sirni kamaytirish uchun, ob’ektga hududi yaqinida mavjud bo‘lgan o‘simliklarni maksimal darajada saqlash va zarar yetkazmasligi lozim. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 3 fevraldagi PF-6155-sonli Farmonining 24-bandi 6-xat boshiga hamda O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020 yil 18 fevraldagi 93-sonli “Davlat o‘rmon fondiga kirmaydigan daraxtlar va butalarning qimmatbaho navlarini saqlashga doir qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi qarori talablariga muvofiq, moratoriy amal qilishi belgilandi, unga ko‘ra vakolatli davlat organlariga davlat o‘rmon fondiga kirmaydigan daraxtlar va butalar qimmatbaho navlarining kesilishiga ruxsatnoma berish man etiladi.

- O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Respublikada yashillik darajasini yanada oshirish, «yashil makon» umummilliy loyihasini izchil amalga oshirish orqali ekologik barqarorlikni ta‘minlash chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2023-yil 23-noyabrdagi PF-199-sonli va O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 31 dekabrdaagi “Respublikada ko‘kalamzorlashtirish ishlarini jadallashtirish, daraxtlar muhofazasini yanada samarali tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risida” PF-46-sonli Farmoni, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 23.11.2022 yildagi 464-sonli qaroriga muvofiq ko‘chat va daraxtlar ekish, shuningdek yangi quriladigan, balandligi yer yuzasidan 12 metrdan baland va (yoki) umumiy maydoni 500 kvadrat metrdan ortiq bo‘lgan bino va inshootlar, agar ularga tutash hududlardagi yerlarning kamida 25 foizi ko‘kalamzorlashtirish maydonlariga ajratilishi hamda o‘z va

tutash hududlarida «yashil belbogʻ»lar barpo etish va koʻkalamzorlashtirish tadbirlarini amalga oshirish;

Buyurtmachi Davlat ekologik ekspertizasi xulosasida koʻrsatilgan talablarga rioya etmagan taqdirda Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 07.09.2020 yildagi 541-sonli (Atrof muhitga taʼsirini baholash mexanizmini yanada takomillashtirish toʻgʻrisida) qarorining 7-bobida xulosani amal qilishini toʻxtatilishi belgilab qoʻyilgan.

Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish boʻyicha normativ-huquqiy hujjatlar talablariga rioya etilmaganligi uchun hamda loyihada keltirilgan maʼlumotlarning haqqoyniyligiga korxonalar rahbari qonun hujjatlariga muvofiq javobgar boʻlishini eslatib oʻtamiz.

Bundan tashqari Davlat ekologik ekspertiza xulosasi tadbirkorlar subektlarining faoliyati bilan bogʻliq boʻladigan qonunchilikda belgilangan ruxsatnomalar tusidagi hujjatlarni bekor qilish yoki uning oʻrnini bosish xususiyatiga ega emas.

Oʻzbekiston Respublikasi “Ekologik ekspertiza toʻgʻrisida”gi Qonunning 22-moddasiga binoan, ushbu ob’ektning ekologik talablarga muvofiqligi xususida Davlat ekologik ekspertizasining bergan xulosasi, berilgan kundan eʼtiboran 3 yil mobaynida yuridik kuchga ega. Xulosada koʻrsatilgan shartlar bajarilmaganda va yuqorida koʻrsatilgan faoliyatdan tashqari boshqa qoʻshimcha faoliyat turlari tashkil etilganda, tashlamalar va chiqindilar miqdori oʻzgargan taqdirda, ushbu ekologik ekspertiza xulosasi oʻz kuchini yoʻqotadi.

Ushbu davlat ekologik ekspertizasi xulosasida koʻzda tutilmagan faoliyat turlari bilan shugʻillanish, yangi qurilish, qayta tiklash, kengaytirish ishlarini amalga oshirilishi va boshqa faoliyat turidan foydalanish koʻzlangan taqdirda “Atrof muhitga taʼsiri toʻgʻrisidagi bayonot” (AMTTB) loyihasi ishlab chiqilib, belgilangan tartibda Davlat ekologik ekspertizasiga taqdim qilinishi hamda tegishli xulosa olinishi shart.

Toshkent viloyati ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim oʻzgarishi boshqarmasi Zangiota tuman inspeksiyasiga «MAKON RESIDENCE» MChJ tomonidan ekologik qonunlari va meʼyorlariga rioya etilishi ustidan muntazam nazorat olib borish yuklatiladi.

Maʼsul ekspert: ISMAILOV ZUXRIDDIN MIRZAMAXMUTOVICH

Obyekt haqida qisqacha ma'lumot

“Davlat ekologik ekspertiza markazi” Toshkent viloyati filialiga Toshkent viloyati Zangiota tumani, “Axmad Yassaviy” MFY hududidagi sobiq issiqxona o‘rnida, “MAKON RESIDENCE” MChJ tomonidan birinchi qavatida savdo maishiy xizmat ko‘rsatish shahobchalari va yer to‘lasida avtoturargox, qolgan qavatlarida turar-joy bo‘lgan ko‘p qavatli uy-joy binolari qurilishining “Atrof-muhitga ta’sir to‘g‘risidagi bayonot” (AMTTB) loyihasi taqdim etilgan.

Ob’ekt Zangiota tumani “Axmad Yassaviy” MFY hududidagi 13100 m².li yer maydonida (shundan qurilish ostida – 4968 m², ko‘kalamzorlashtirilgan maydon – 3276 m² va qattiq qoplamali maydon – 4856 m²) tashkil etish mo‘ljallangan.

Ob’ekt shimoldan xususiy sektor hududi so‘ngra avtomobil yo‘li bilan, sharqdan AGTKSh hududi bilan, janubdan xususiy sektor hududi va mehmonxona binosi hududi bilan, g‘arbdan AYoQSh hududi bilan chegaralangan.

Eng yaqin aholi uylari janub tomondan 10 metr masofada joylashgan.

Geografik koordinatalari: 1. 41.347901 69.163566 2. 41.347917 69.163678 3. 41.347631 69.163684 4. 41.347611 69.163791 5. 41.346857 69.163791 6. 41.346752 69.162267 7. 41.347486 69.16223 8. 41.347504 69.162244 9. 41.347821 69.162273 10. 41.347821 69.162313 11. 41.347583 69.162303 12. 41.347642 69.16359.

Ob’ekt joylashgan hududning fizik-geografik va iqlim holati xususiyatlari haqidagi ma'lumot AMTTB loyihasining 1-bo‘limida to‘liq keltirilgan. Ob’ekt yaqinida ochiq suv havzasi mavjud emas. Yer osti sizot suvlari 3-5 metr chuqurlikda uchrashi aniqlangan.

Loyihaga ob’ektga yaqin joylashgan “Axmad Yassaviy” MFYning mahalla qo‘mitasi tomonidan tasdiqlangan, ob’ekt yaqin atrofida yashaydigan fuqarolar ishtirokidagi rozilik xatlari ilova qilingan, unga ko‘ra ob’ektga yaqin joylashgan aholi ushbu hududda ko‘p qavatli uylar ish faoliyatni yuritishga qarshi emasligi ta’kidlangan.

Ob’ekt hududida daraxtlar mavjud emas.

Loyihaga ko‘ra, “MAKON RESIDENCE” MChJga tegishli bo‘lgan 13100 m² yer maydonda jami 6 ta blokdan iborat 14 qavatli, shundan: 800 xonadonli, binolari qurilishi va unda: birinchi qavatida savdo maishiy majmuasi va yer to‘lasida avtoturargox, qolgan qavatlarida turar uy-joy qurilishi rejalashtirilgan. Shu bilan birga, loyihaga ko‘ra, ob’ekt yaqinini obodonlashtirish va ko‘kalamzorlashtirish ishlarini amalga oshirish, bolalar maydonchasi va qattiq maishiy chiqindilarni vaqtincha to‘plash maydonchasi tashkil etish ko‘zda tutilgan.

Mazkur turar joy binosida 800 ta xonadonda 800 ta oila yashash uchun mo‘ljallangan (2400 kishi), birinchi qavatida savdo-maishiy xizmat ko‘rsatish

shaxobchalari va yer to'lasida avtoturargox bo'lgan ko'p qavatli aholi turar-joy binolari quriladi.

Aholi uchun qulaylik yaratishda binoning birinchi qavatida tarkibida omborxonasi bo'lgan savdo-do'konlari, "Go'zallik saloni" va dorixonalar tashkil etilib, mahsulotlar transport vositalarida keltiriladi va qo'l kuchi yordamida tushiriladi. Do'kon mahalliy aholiga xizmat ko'rsatish, kundalik hayot mahsulotlari, sanoat mahsulotlari va qurilish materiallari bilan ta'minlash uchun mo'ljallangan.

Ob'ekt yiliga 365 kun faoliyat ko'rsatadi. Savdo maishiy majmuasidagi ishchilar soni 50 kishini va turar-joylarda yashovchilar soni 2400 kishini tashkil etadi.

Mazkur ob'ektni ushbu tanlangan yer maydonidagi joylashtirishga, uning atrofidan o'tgan muhandislik (gaz, yo'l, suv, elektr, aloqa va boshqalar) tarmoqlarining muhofaza mintaqalarini saqlash hamda texnik shart va xulosalar olish lozim.

Ko'p qavatli uylarni xonadonlarini zarur issiqlik bilan ta'minlash uchun umumiy soni 800 ta bo'lgan "Akfa" rusumli ikki konturli tabiiy gazda (soatigaga $1,18 \text{ m}^3$ sarflanadi) ishlaydigan isitish moslamalari, ovqat pishirish uchun esa umumiy soni 800 ta bo'lgan "PG-4" rusumli gaz plitalari o'rnatilishi rejalashtirilgan.

Atmosfera havosini ifloslantiruvchi tashlamalar manbalari soni 12 ta (tashkillashtirilgan) bo'lib, undan atmosfera havosiga yiliga 55,01 tonna miqdorida ifloslantiruvchi tashlamalar tashlanadi ulardan, uglerod oksidi (42,03 t/yil), azot ikki oksidi (11,84 t/yil) va oltingugurt anhidridi (1,14 t/yil) tashkil etadi.

Atmosfera havosiga tashlanayotgan ifloslantiruvchi moddalarning yer ustki qatlamidagi maksimal konsentratsiyalarining yoyilishi loyihada hisoblanganda, zararli modda tashlamalarining yer usti yoyilishi konsentratsiyasi korxonaga chegara hududida ular uchun o'rnatilgan me'yor (kvota) darajasidan oshmasligi aniqlandi.

Dastlabki hisob-kitoblarga ko'ra, ob'ektning xo'jalik-ichimlik va xo'jalik-maishiy ehtiyojlari uchun suvni olish ichimlik suv tarmog'idan amalga oshiriladi. Ob'ekt maydoniga sepish uchun sarflanadigan ariq suvi sarfi qaytmaydi, oqova suvlar hosil bo'lmaydi.

Hosil bo'ladigan xo'jalik-maishiy oqava suvlari shahar kanalizatsiya tarmog'iga tashlash ko'zda tutilgan.

Ochiq suv havzalaridan suv iste'mol qilish va ularga suv oqizib yuborish loyiha hujjatida nazarda tutilmagan.

Ob'ekt xo'jalik faoliyatini tahlil qilish natijalariga ko'ra, ob'ekt ishga tushirilgandan so'ng, umumiy miqdori yiliga – 1170,825 tonnaga teng 5 turdagi quyidagi ishlab chiqarish va iste'mol chiqindilarining paydo bo'lishi aniqlandi. Bular: qattiq maishiy-xo'jalik chiqindilarni –

1170 t/yil (xavflilik darajasi IV); ishdan chiqqan svetodiod chiroqlar – 0,225 tonna/yil (xavflilik darajasi IV) va ishlatilgan latta va maxsus kiyim bosh – 0,2 tonna/yil (xavflilik darajasi IV) tashkil topgan.

Loyihada barcha chiqindilarning hosil bo‘lish manbalari yoritilib, ularning yillik miqdori, me‘yorlari hisob-kitobi keltirilgan. **Har bir chiqindi turi uchun uni vaqtincha saqlash joylarini va ularning keyingi harakatlari ekologik tadbirlarini ko‘rib chiqish hamda chiqindi konteynerlarini o‘rnatish uchun maxsus betonlangan maydonni tashkil etish shart.**

Bundan tashqari loyihaga qurilish davrida atmosfera havosini ifloslantiruvchi tashlamalar manbalari, undan atmosfera havosiga chiqaruvchi ifloslantiruvchi tashlamalar tashlanishi, ushbu davrdagi chiqindilar hosil bo‘lishi va suv sarfi bo‘yicha ma‘lumotlar berilgan.

Loyiha hujjatida atrof-muhit muhofazasiga qaratilgan chora-tadbirlar hamda vujudga kelishi mumkin bo‘lgan avariya holatlar, yong‘in xavfsizligi va ularning oldini olish bo‘yicha zarur chora-tadbirlar ishlab chiqilgan.

Davlat ekologik ekspertizasining tahliliy natijalariga ko‘ra, ko‘rib chiqish uchun taqdim qilingan “Atrof muhitga ta’siri to‘g‘risida bayonot” (AMTTB) loyiha hujjatlari amaldagi O‘zbekiston Respublikasi “Ekologik ekspertiza to‘g‘risida”gi qonuni, Nizom hamda qonunosti ekologik me‘yoriy hujjatlar talablariga muvofiq ishlab chiqilganligi aniqlandi.

Yuqoridagilardan kelib chiqib, “Davlat ekologik ekspertiza markazi” Toshkent viloyati filiali, Toshkent viloyati Zangiota tumani, “Axmad Yassaviy” MFY hududidagi sobiq issiqxona o‘rnida, “MAKON RESIDENCE” MChJ tomonidan birinchi qavatida savdo maishiy xizmat ko‘rsatish shahobchalari va yer to‘lasida avtoturargox, qolgan qavatlarida turar-joy bo‘lgan ko‘p qavatli uy-joy binolari qurilishining “Atrof-muhitga ta’siri to‘g‘risidagi bayonot” (AMTTB) loyihasini **ma’qullaydi.**

Ma’sul ekspert: ISMAILOV ZUXRIDIN MIRZAMAXMUTOVICH